ثبت حسابداری

مالیات بر ارزش افزوده

با توجه به رهنمود جامعه حسابداران رسمی ایران

۱- ساده (در شرایط عادی):

مثال اول:

فرض می‌شود یک شرکت بازرگانی ثبت نام شده در نظام مالیات بر ارزش افـزوده، در یـک دوره مالیاتی کالاهایی را طبق صورتحساب زیر از یک فروشنده ثبت نام شده دیگری خریداری کرده است.

صورتحساب خرید

مشخصات فروشنده
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مبلغ پس از کسر تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	تلویزیون رنگی	٤	۲۰۰۰۰۰۰۰	۲۰۰۰۰۰۰	۱۸۰۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰۰	۲۷۰۰۰۰۰	۱۸۵٤۰۰۰۰
۲	ضبط صوت	۵	۱۲۵۰۰۰۰۰	۱۲۵۰۰۰۰	۱۱۲۵۰۰۰۰	۱۶۸۷۵۰۰	۱۶۸۷۵۰۰	۱۱۵۸۷۵۰۰
	جمع کل		۳۲۵۰۰۰۰۰۰	۳۲۵۰۰۰۰۰	۲۹۲۵۰۰۰۰۰	۴۳۸۷۵۰۰	۴۳۸۷۵۰۰	۳۰۱۲۷۵۰۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

شرکت بازرگانی
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب موجودی کالا	۲۹.۲۵۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده	۴۳۸.۷۵۰	
حساب عوارض خرید	۴۳۸.۷۵۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۳۰.۱۲۷.۵۰۰
بابت خرید ۴ دستگاه تلویزیون رنگی و ۵ دستگاه ضبط‌صوت به‌طور نقد/نسیه طی فاکتور خرید‌شماره ...		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	

۱- ساده (در شرایط عادی):

شرکت در طی این دوره مالیاتی، هزینه‌های زیر را می‌پردازد:

شـــــــرح	مبلغ
حقوق	۹.۰۰۰.۰۰۰ ریال
آب و برق	۱.۰۰۰.۰۰۰ ریال
مالیات و عوارض	۳۰.۰۰۰ ریال
جمع کل	۱۰.۰۳۰.۰۰۰ ریال

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب هزینه حقوق	۹.۰۰۰.۰۰۰	
حساب هزینه آب و برق	۱.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۵.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۱۵.۰۰۰	
حساب وجوه نقد		۱۰.۳۰.۰۰۰
بابت پرداخت هزینه‌های حقوق و آب و برق طی چک شماره ــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	
وجوه نقد	۱۵.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	
وجوه نقد	۱۵.۰۰۰	

۱- ساده (در شرایط عادی):

شرکت در طی دوره مالیاتی ۳ دستگاه تلویزیون به مبلغ هر یک ۷ میلیون ریال و ۵ دستگاه ضبط صوت به قیمت هر یک ۳.۲۰۰.۰۰۰ ریال طی صورتحساب زیر می‌فروشد.

صورتحساب فروش

مشخصات فروشنده:
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ کل	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	تلویزیون رنگی	۳	۲۱.۰۰۰.۰۰۰	۰	۳۱۵.۰۰۰	۳۱۵.۰۰۰	۲۱.۶۳۰.۰۰۰
۲	ضبط صوت	۵	۱۶.۰۰۰.۰۰۰	۰	۲۴۰.۰۰۰	۲۴۰.۰۰۰	۱۶.۴۸۰.۰۰۰
جمع کل			۳۷.۰۰۰.۰۰۰	۰	۵۵۵.۰۰۰	۵۵۵.۰۰۰	۳۸.۱۱۰.۰۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۳۸.۱۱۰.۰۰۰	
حساب فروش		۳۷.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۵۵۵.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۵۵۵.۰۰۰
بابت فروش ۴ دستگاه تلویزیون رنگی و ۵ دستگاه ضبط صوت به‌طور نقد/ تسیه طی فاکتور شماره ـــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	
وجوه نقد	۱۵.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	
وجوه نقد	۱۵.۰۰۰	

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

	وجوه نقد/بدهکاران	۵۵۵.۰۰۰

حساب عوارض فروش

	وجوه نقد/بدهکاران	۵۵۵.۰۰۰

۱- ساده (در شرایط عادی):

شرکت بازرگانی در پایان دوره سه ماهه ظرف مهلت مقرر، اظهارنامه را به صورت زیر تهیه و تسلیم سازمان امور مالیاتی می نماید .

اظهارنامه			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۵۵۵.۰۰۰	۵۵۵.۰۰۰	۱.۱۱۰.۰۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	٤٥٣.٧٥٠	٤٥٣.٧٥٠	٩٠٧٥٠٠
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	١٠١.٢٥٠	١٠١.٢٥٠	٢٠٢٥٠٠
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۵۵۵.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۵۵۵.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۴۵۳.۷۵۰
حساب عوارض خرید		۴۵۳.۷۵۰
حساب وجوه نقد		۲۰۲.۵۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات‌ها و عوارض دریافتی به‌سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره ـــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۴۵۳.۷۵۰
وجوه نقد	۱۵.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۳۸.۷۵۰	عوارض فروش	۴۵۳.۷۵۰
وجوه نقد	۱۵.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

وجوه‌نقد و مالیات‌بر ارزش‌افزوده‌خرید	۵۵۵.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۵۵۵.۰۰۰

حساب عوارض فروش

وجوه نقد و عوارض خرید	۵۵۵.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۵۵۵.۰۰۰

۲- خرید همزمان از مؤدیان ثبت‌نام شده و سایرین

مثال دوم:

فرض می شود لبنیات فروشی الف که طبق شرایط سازمان امور مالیاتی، مؤدی ثبت نام شده مالیاتی می باشد در طول دوره مالیاتی عملیات زیر را انجام و اقدام به خرید محصولات لبنی از:

۱- کارخانه ثبت‌نام شده در نظام مالیات بر ارزش افزوده طبق فاکتور زیر:

صورتحساب خرید

مشخصات فروشنده:
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	شیر	۳- بطری	۲۴۰۰۰۰۰	-	-	-	۲۴۰۰۰۰۰
۲	پنیر	۵- ک	۲۵۰۰۰۰۰	-	-	-	۲۵۰۰۰۰۰
۳	ماست	۴- ک	۴۸۰۰۰۰۰	-	۷۲۰۰۰۰	۷۲۰۰۰۰	۴۹۴۴۰۰۰
۴	کره	۲۰- ک	۶۰۰۰۰۰	-	۹۰۰۰۰	۹۰۰۰۰	۶۱۸۰۰۰
	جمع کل		۱۰۳۰۰۰۰۰	-	۸۱۰۰۰۰	۸۱۰۰۰۰	۱۰۴۶۲۰۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

۲- خرید همزمان از مؤدیان ثبت‌نام شده و سایرین

مثال دوم:

فرض می شود لبنیات فروشی الف که طبق شرایط سازمان امور مالیاتی، مؤدی ثبت نام شده مالیاتی می باشد درطول دوره مالیاتی عملیات زیر را انجام و اقدام به خرید محصولات لبنی از:

۲- تولید کننده ثبت نام نشده طبق فاکتور زیر:

صورتحساب خرید			
شماره ــــ تاریخ ــــ مشخصات فروشنده : نام فروشنده ــــــ			
ردیف	شرح کالا	تعداد /مقدار	مبلغ
۱	پنیر	۲۰ ک	۱.۱۰۰.۰۰۰
۲	ماست	۲۰۰ک	۲.۲۰۰.۰۰۰
	جمع		۳.۳۰۰.۰۰۰
مهر و امضاء فروشنده			

دفاتر لبنیات فروشی
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب موجودی کالا	۱۰.۳۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۸۱.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۸۱.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۱۰.۴۶۲.۰۰۰
بابت خرید شیر، پنیر، ماست و کره به‌طور نقد/نسیه		
طی فاکتور شماره ــــــــ		
حساب موجودی کالا	۳.۳۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/ بستانکاران		۳.۳۰۰.۰۰۰
بابت خرید پنیر و ماست به‌طور نقد/نسیه		
طی فاکتور شماره ــــــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۸۱.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۸۱.۰۰۰	

۲- خرید همزمان از مؤدیان ثبت‌نام شده و سایرین

فرض می شود لبنیات فروش مقداری از کالاهای خریداری شده را طی فاکتور زیر به فروش رسانده است:

صورتحساب فروش

مشخصات فروشنده :
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	شیر	۳۰۰ بطری	۳۰۰,۰۰۰	-	–	–	۳۰۰,۰۰۰
۲	پنیر	۷۰۰ک	۴۵۰,۰۰۰	-	–	–	۴۵۰۰
۳	ماست	۶۰۰ک	۸۵۰,۰۰۰	-	۱۲۷۵۰۰	۱۲۷۵۰۰	۸,۷۵۵,۰۰۰
۴	کره	۱۸ک	۷۶۰,۰۰۰	-	۱۱۴۰۰	۱۱۴۰۰	۷۸۲,۸۰۰
جمع کل			۱۶,۷۶۰,۰۰۰	-	۱۳۸۹۰۰	۱۳۸۹۰۰	۱۷,۳۷۸,۰۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاءخریدار

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد	۱۷.۰۳۷.۸۰۰	
حساب فروش		۱۶.۷۶۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۱۳۸.۹۰۰
حساب عوارض فروش		۱۳۸.۹۰۰
بابت فروش نقدی لبنیات طی فاکتور شماره ـــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۸۱.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۸۱.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد	۱۳۸.۹۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد	۱۳۸.۹۰۰

۲- خرید همزمان از مؤدیان ثبت‌نام شده و سایرین

لبنیات فروشی در پایان دوره سه ماهه ظرف مهلت مقرر، اظهارنامه را به صورت زیر تهیه و تسلیم سازمان امور مالیاتی می نماید.

اظهارنامه			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۱۳۸.۹۰۰	۱۳۸.۹۰۰	۲۷۷.۸۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	۸۱.۰۰۰	۸۱.۰۰۰	۱۶۲.۰۰۰
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۵۷.۹۰۰	۵۷.۹۰۰	۱۱۵.۸۰۰
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۳۸.۹۰۰	
حساب عوارض فروش	۱۳۸.۹۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۸۱.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۸۱.۰۰۰
حساب وجوه نقد		۱۱۵.۸۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات و عوارض دریافتی به سازمان امور مالیاتی‌کشور طی چک‌های شماره ـــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۸۱.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۸۱.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۸۱.۰۰۰	عوارض فروش	۸۱.۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیاتبر ارزش‌افزوده‌خرید و وجوه‌نقد ۱۳۸.۹۰۰		وجوه نقد/بدهکاران	۱۳۸.۹۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و وجوه نقد	۱۳۸.۹۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۱۳۸.۹۰۰

۳- تولید و عرضه کالاهای معاف و مشمول به صورت همزمان

مثال سوم:

فرض می‌شود کارخانه تولید کننده محصولات لبنی به عنوان یکی از مؤدیان ثبت نام شده در نظام مالیات بر ارزش افزوده در طی یک دوره مالیاتی با خرید مواد اولیه اقدام به عرضه شیر، پنیر، ماست، کره، بستنی و ... می‌نماید. (فرض بر این است که این کارخانه مواد اولیه را از سایر مؤدیان ثبت نام شده در نظام مالیات بر ارزش افزوده خریداری می‌نماید.):

صورتحساب خرید — **مبالغ به هزار ریال**

مشخصات فروشنده:
نام فروشنده .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی.....

مشخصات خریدار:
نام خریدار .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی .....

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	شیر		۱۰۰۰۰	–	معاف	معاف	۱۰۰۰۰
۲	خدمات کنترل کیفیت		۱۰۰۰	–	۱۵	۱۵	۱۰۳۰
۳	پاکت‌های بسته بندی		۵۰۰۰	–	۷۵	۷۵	۵۱۵۰
۴	شکر		۵۰۰	–	–	–	۵۰۰
۵	لوازم یدکی ماشین آلات		۲۰۰۰	–	۳۰	۳۰	۲۰۶۰
	جمع کل		۱۸۵۰۰	–	۱۲۰	۱۲۰	۱۸۷۴۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

دفاتر کارخانه لبنیات
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب موجودی شیر	۱۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب موجودی مواد بسته‌بندی	۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب موجودی شکر	۵۰۰.۰۰۰	
حساب خدمات کنترل کیفیت	۱.۰۰۰.۰۰۰	
حساب موجودی لوازم یدکی	۲.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۲۰.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۱۲۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۱۸.۷۴۰.۰۰۰
بابت خرید نقدی/ تسیه مواد و لوازم یدکی و پرداخت هزینه‌های کنترل کیفیت		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰	

۳- تولید و عرضه کالاهای معاف و مشمول به صورت همزمان

مثال سوم:

اگر این کارخانه در پایان یک دوره مالیاتی معادل ۱۰،۰۰۰ هزار ریال، شیر و پنیر (جزء کالاهای معاف است و فروشنده نمی‌تواند هنگام فروش مالیات و عوارض از خریدار دریافت کند.) و ۱۰،۰۰۰ هزار ریال محصولات لبنی مشمول (کره، ماست، بستنی و ...) به مصرف‌کنندگان نهایی فروخته باشد، مالیات و عوارضی را جمعاً با نرخ ۳ درصد بابت فروش محصولات مشمول دریافت کرده است.

صورتحساب فروش — **مبالغ به هزار ریال**

مشخصات فروشنده:
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	شیر و پنیر		۱۰،۰۰۰	–	معاف	معاف	۱۰،۰۰۰
۲	فروش مشمول (کره، ماست، بستنی و...)		۱۰،۰۰۰	–	۱۵۰	۱۵۰	۱۰،۳۰۰
	جمع کل		۲۰،۰۰۰	–	۱۵۰	۱۵۰	۲۰،۳۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۲۰.۳۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۲۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۱۵۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۱۵۰.۰۰۰
بابت فروش نقدی/ تسیه محصولات		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰

۳- تولید و عرضه کالاهای معاف و مشمول به صورت همزمان

کارخانه تولیدی محصولات لبنی پس از تعیین کل مالیات‌ها و عوارض پرداختی و دریافتی، و پیش از تکمیل اظهارنامه خود، باید میزان استفاده از کالاها و خدمات خریداری شده برای تولید کالاهای معاف و مشمول را به صورت شفاف مشخص کند، برای این کار، اقدام به نسبت گیری میزان فروش محصولات مشمول به کل فروش خود در دوره مالیاتی مزبور می‌نماید.

راه ساده و آسان برای شفافیت میزان استفاده از کالاها و خدمات خریداری شده سهم محصولات معاف و مشمول، استفاده از نسبت فروش محصولات مشمول به کل فروش(معاف و مشمول) است.

$$\text{نسبت کالاهای مشمول} = \frac{\text{فروش محصولات مشمول}}{\text{کل فروش}}$$

$$\frac{\text{۱۰.۰۰۰ هزار ریال}}{\text{۲۰.۰۰۰ هزار ریال}} = \frac{۱}{۲} = ٪۵۰$$

با استفاده از این رابطه، سهم مالیات بر ارزش افزوده و عوارض کالاهای مشمول، به شرح زیر محاسبه می‌شود:

مالیات قابل قبول = ٪۵۰ × مالیات خرید

(۶۰.۰۰۰ = ٪۵۰ × ۱۲۰.۰۰۰)

عوارض قابل قبول = ٪۵۰ × عوارض خرید

(۶۰.۰۰۰ = ٪۵۰ × ۱۲۰.۰۰۰)

۳- تولید و عرضه کالاهای معاف و مشمول به صورت همزمان

سرانجام اینکه مالیات بر ارزش افزوده قابل پرداخت به سازمان امور مالیاتی برای دوره مالیاتی مربوط به شرح زیر خواهد بود:

اظهارنامه				مبالغ به هزار ریال
		مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش		۱۵-	۱۵-	۳۰-
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	کل	۱۲-	۱۲-	۲۴-
	غیر قابل قبول	۶-	۶-	۱۲-
	قابل قبول	۶-	۶-	۱۲-
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش		۹-	۹-	۱۸-
قابل پرداخت				

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۵۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۱۵۰.۰۰۰	
حساب سایر هزینه‌های تولیدی	۱۲۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۱۲۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۱۲۰.۰۰۰
حساب وجوه نقد		۱۸۰.۰۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات بر ارزش افزوده و عوارض‌به سازمان‌امورمالیاتی کشور طی چک‌های‌شماره ــــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰،۰۰۰	مالیات‌برارزش‌افزوده‌فروش‌وهزینه‌های‌تولید	۱۲۰،۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰،۰۰۰	عوارض فروش‌وهزینه‌های‌تولید	۱۲۰،۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید و نقد	۱۵۰،۰۰۰	وجوه نقد/ بستانکاران	۱۵۰،۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و نقد	۱۵۰،۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۱۵۰،۰۰۰

۴- نحوه محاسبه در وضعیت استفاده غیر شغلی (برداشت شخصی)

مثال چهارم:

یک فروشگاه زنجیره‌ای در یک دوره مالیاتی (سه ماهه) اقلام زیر را خریداری کرده است:

صورتحساب خرید							مبالغ به میلیون ریال
مشخصات فروشنده : نام فروشنده .... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی....						مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی	
ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبالغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	انواع پوشاک		۲،۰۰۰	–	۳۰	۳۰	۲،۰۶۰
۲	لوازم خانگی		۱،۰۰۰	–	۱۵	۱۵	۱،۰۳۰
۳	تلویزیون(دستگاه)	۵۰۰	۵،۰۰۰	–	۷۵	۷۵	۵،۱۵۰
جمع کل			۸،۰۰۰	–	۱۲۰	۱۲۰	۸،۲۴۰
مهر و امضاء فروشنده			مهر و امضاء خریدار				

دفاتر فروشگاه‌های زنجیره ای شاد
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب موجودی کالا	۸،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۸،۲۴۰،۰۰۰،۰۰۰
بابت خرید انواع پوشاک، لوازم خانگی و تلویزیون		
به‌طور نقد/نسیه طی فاکتور خرید شماره ـــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

۴- نحوه محاسبه در وضعیت استفاده غیر شغلی (برداشت شخصی)

مثال چهارم:

فروش فروشگاه طی دوره مالیاتی مذکور مبلغ ۱۰،۰۰۰ میلیون ریال بوده است.

صورتحساب فروش							مبالغ به میلیون ریال
مشخصات فروشنده : فروشنده ــــ شماره اقتصادی ــــــ شماره ثبت /ملی ــــــ			نام			مشخصات خریدار: نام خریدار ــــــ شماره اقتصادی ــــــ شماره ثبت /ملی ــــــ	
ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	کالای ...		۱۰،۰۰۰	_	۱۵۰	۱۵۰	۱۰،۳۰۰
	جمع کل		۱۰،۰۰۰	_	۱۵۰	۱۵۰	۱۰،۳۰۰
مهر و امضاء فروشنده				مهر و امضاء خریدار			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/بدهکاران	۱۰،۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰	
حساب فروش		۱۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب عوارض فروش		۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰
بابت فروش نقدی/نسیه پوشاک، لوازم خانگی و تلویزیون		
طی فاکتور فروش شماره.....		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰

۴- نحوه محاسبه در وضعیت استفاده غیر شغلی (برداشت شخصی)

مثال چهارم:

اگر این فروشگاه تعداد ۵۰ دستگاه از تلویزیونهای خریداری شده را (معادل ۵۰۰ میلیون ریال به قیمت تمام شده) به عنوان پاداش به کارکنان فروشگاه واگذار کند، مبلغی به عنوان قیمت و مالیات و عوارض متعلقه بابت آن را دریافت نمی‌کند. بنابراین، فروشگاه، ۵۰ عدد از تلویزیونهای خریداری شده را برای استفاده‌های غیر شغلی خود مصرف کرده است. در این حالت مؤدی باید خود مالیات و عوارض مربوط به پاداش کارکنان را متحمل شود و آنها را به حساب مالیات و عوارض دریافتی بابت فروش منظور کند.

صورتحساب فروش — **مبالغ به میلیون ریال**

مشخصات فروشنده :
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــــ
شماره اقتصادی ـــــ
شماره ثبت /ملی ـــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	کالای ...		۱۰،۰۰۰	_	۱۵۰۰	۱۵۰	۱۰،۳۰۰
۲	تلویزیون به عنوان پاداش (دستگاه)	۵۰	۵۰۰		۷/۵	۷/۵	۵۱۵
	جمع کل		۱۰،۵۰۰	_	۱۵۷/۵	۱۵۷/۵	۱۰،۸۱۵

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

دفتر روزنامه ...

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب هزینه پاداش	۵۱۵،۰۰۰،۰۰۰	
حساب فروش		۵۰۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۷،۵۰۰،۰۰۰
حساب عوارض فروش		۷،۵۰۰،۰۰۰
بابت واگذاری ده دستگاه تلویزیون به کارکنان(به قیمت تمام شده)		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰
		هزینه پاداش	۷.۵۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰
		هزینه پاداش	۷.۵۰۰.۰۰۰

۴- نحوه محاسبه در وضعیت استفاده غیر شغلی (برداشت شخصی)

مالیات و عوارض قابل پرداخت در پایان دوره مالیاتی این فروشگاه به شرح زیر می‌باشد:

اظهارنامه			مبالغ به هزار ریال
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۵/۱۵۷	۵/۱۵۷	۳۱۵
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(۱۲-)	(۱۲-)	(۲۴-)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۵/۳۷	۵/۳۷	۷۵
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۵۷،۵۰۰،۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۱۵۷،۵۰۰،۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب عوارض خرید		۱۲۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب وجوه نقد		۷۵،۰۰۰،۰۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات بر ارزش افزوده و عوارض دریافتی به سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	عوارض فروش	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید و نقد	۱۵۷.۵۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰
		وجوه نقد/بدهکاران	۷.۵۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و نقد	۱۵۷.۵۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰
		وجوه نقد/بدهکاران	۷.۵۰۰.۰۰۰

۵- خدمات حمل و نقل بار

فرض می‌شود شرکت حمل و نقل بار به‌عنوان یکی از مؤدیان ثبت نام شده در نظام مالیات بر ارزش افزوده در طی یک دوره مالیاتی با خرید نهاده‌هایی چون موارد زیر اقدام به ارائه خدمات حمل و نقل بار می‌نماید. (فرض بر این است که این شرکت خریدهای خود را از سایر مؤدیان ثبت نام شده در نظام مالیات بر ارزش افزوده خریداری می‌نماید.):

صورتحساب خرید — مبالغ به هزار ریال

مشخصات فروشنده :
نام فروشنده ـــــ
شماره اقتصادی ـــــــ
شماره ثبت /ملی ـــــــ

مشخصات خریدار:
نام خریدار ـــــــ
شماره اقتصادی ـــــــ
شماره ثبت /ملی ـــــــ

ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	سوخت*		۷۰۰۰	–	۱۴۰۰	۷۰۰	۹۱۰۰
۲	خدمات تعمیر وسایل نقلیه		۱۰۲۰۰	–	۱۸	۱۸	۱۲۳۶
۳	آب، برق ، تلفن		۱۲۰	–	۸/۱	۸/۱	۶/۱۲۳
	جمع کل		۸۳۲۰	–	۸/۱۴۱۹	۸/۷۱۹	۸/۱۰۴۵۹

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

* سوخت به عنوان کالای خاص مشمول مالیات ۲۰ درصدی و عوارض ۱۰ درصدی می‌باشد و طبق تبصره ۴ ماده ۱۷ قابل احتساب به عنوان اعتبار مالیاتی نمی‌باشد

دفاتر شرکت باربری
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب هزینه سوخت	۷.۰۰۰.۰۰۰	
حساب هزینه تعمیرات	۱.۲۰۰.۰۰۰	
حساب هزینه آب، برق، گاز و تلفن	۱.۲۰۰.۰۰۰	
حساب هزینه سوخت (مالیات بر ارزش افزوده خرید و عوارض)	۲.۱۰۰.۰۰۰	
حساب هزینه مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۹.۸۰۰	
حساب عوارض خرید	۱۹.۸۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۱۰.۴۵۹.۶۰۰
بابت انجام هزینه‌های سوخت، تعمیرات و آب، برق، گاز و تلفن به‌طور نقد / نسیه		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۹.۸۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۹.۸۰۰

حساب هزینه سوخت(مالیات بر ارزش افزوده خرید و عوارض)

وجوه نقد/ بستانکاران	۲.۱۰۰.۰۰۰

۵- خدمات حمل و نقل بار

این شرکت حمل و نقل بار طی دوره مالیاتی درآمدهای زیر را بابت حق الزحمه خدمات باربری ارائه شده به مشتریان خود کسب می‌نماید.

صورتحساب فروش							مبالغ به میلیون ریال
مشخصات فروشنده : نام فروشنده ---- شماره اقتصادی ----- شماره ثبت /ملی----					مشخصات خریدار: نام خریدار ----- شماره اقتصادی ----- شماره ثبت /ملی -----		
ردیف	شرح کالا	تعداد	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	حق الزحمه ارائه خدمات		۳۰،۰۰۰	–	۴۵۰	۴۵۰	۳۰،۹۰۰
جمع کل			۳۰،۰۰۰	–	۴۵۰	۴۵۰	۳۰،۹۰۰
مهر و امضاء فروشنده			مهر و امضاء خریدار				

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۳۰.۹۰۰.۰۰۰	
حساب درآمد خدمات باربری		۳۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۴۵۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۴۵۰.۰۰۰
بابت دریافت‌نقدی درآمد خدمات طی‌فاکتورشماره.....		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۹.۸۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۹.۸۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۴۵۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۴۵.۰۰۰

۵- خدمات حمل و نقل بار

بنابراین محاسبات و اطلاعات مرتبط با مالیات‌های خرید و فروش این شـــرکت در اظهارنامه این دوره مالیاتی (سه ماهه) به قرار زیر خواهد بود.

اظهارنامه

(مبالغ به میلیون ریال)

	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	٤٥٠	٤٥٠	٩٠٠
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(٨/١٩)	(٨/١٩)	(٦/٣٩)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	٢/٤٣٠	٢/٤٣٠	٤/٨٦٠
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۴۵۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۴۵۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۱۹.۸۰۰
حساب عوارض خرید		۱۹.۸۰۰
حساب وجوه نقد		۸۶۰.۴۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات و عوارض دریافتی به سازمان امور مالیاتی‌کشور طی چک‌های شماره ـــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۹.۸۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۹.۸۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱۹.۸۰۰	عوارض فروش	۱۹.۸۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیاتبر ارزش‌افزوده‌خرید و وجوه‌نقد	۴۵.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۴۵۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و وجوه نقد	۴۵۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۴۵۰.۰۰۰

۶- خدمات مستمر

(۱) بر مبنای ارائه خدمات (صدور فاکتور فروش) :

یک موسسه عضو جامعه حسابداران رسمی ایران به عنوان بخشی از فعالیتهای خود خدمات حسابداری مستمر به برخی از مشتریان خود ارائه می‌دهد. برای دوره مالیاتی ۱/۱ الی ۱۳xx/۳۱/۳ این خدمات به مبلغ ماهی ۲۰ میلیون ریال می‌باشد.

صورتحساب فروش

مشخصات فروشنده : نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....			مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی			
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	ارائه خدمات حسابداری طی فروردین، اردیبهشت و خرداد۱۳xx	–	۶۰.۰۰۰.۰۰۰	–	۹۰۰.۰۰۰	۹۰۰.۰۰۰	۶۱.۸۰۰.۰۰۰
جمع کل			۶۰.۰۰۰.۰۰۰	–	۹۰۰.۰۰۰	۹۰۰.۰۰۰	۶۱.۸۰۰.۰۰۰
مهر و امضاء فروشنده			مهر و امضاءخریدار				

دفاتر مؤسسه حسابرسی
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب بدهکاران	۶۱.۸۰۰.۰۰۰	
حساب درآمد خدمات		۶۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۹۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۹۰۰.۰۰۰
بابت ارسال صورتحساب شماره ــــــــ برای فروردین، اردیبهشت و خرداد ۱۳xx.		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

بدهکاران	۹۰۰،۰۰۰

حساب عوارض فروش

بدهکاران	۹۰۰،۰۰۰

۶- خدمات مستمر

(۱) بر مبنای ارائه خدمات (صدور فاکتور فروش) :

اظهارنامه			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۹۰۰،۰۰۰	۹۰۰،۰۰۰	۱،۸۰۰،۰۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	-	-	-
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۹۰۰،۰۰۰	۹۰۰،۰۰۰	۱،۸۰۰،۰۰۰
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۹۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۹۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد		۱.۸۰۰.۰۰۰
بابت پرداخت مالیات بر ارزش افزوده فروش و عوارض فروش به سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره ـــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

وجوه نقد	۹۰۰،۰۰۰	بدهکاران	۹۰۰،۰۰۰

حساب عوارض فروش

وجوه نقد	۹۰۰،۰۰۰	بدهکاران	۹۰۰،۰۰۰

۶- خدمات مستمر

(۲) بر مبنای دریافت وجه نقد

صورتحساب ارائه خدمات صادر نمی‌گردد. در تاریخ ۱۳xx/۲۱/۲ مبلغ ۴۰.۰۰۰.۰۰۰ (به علاوه ۳٪ مالیات و عوارض) بابت خدمات ارائه شده در ماه‌های فروردین و اردیبهشت وصول شده است.

اظهارنامه			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۶۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰	۱.۲۰۰.۰۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	–	–	–
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۶۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰	۱.۲۰۰.۰۰۰
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

در صورت ارائه خدمات نقدی:

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد	۴۱.۲۰۰.۰۰۰	
حساب درآمد خدمات		۴۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۶۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۶۰۰.۰۰۰
بابت دریافت درآمد خدمات انجام شده طی فروردین و اردیبهشت ۱۴xx.		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد	۶۰۰،۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد	۶۰۰،۰۰۰

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۶۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۶۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد		۱.۲۰۰.۰۰۰
بابت پرداخت مالیات بر ارزش افزوده فروش و عوارض فروش به سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره.....		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

وجوه نقد	۶۰۰،۰۰۰	وجوه نقد	۶۰۰،۰۰۰

حساب عوارض فروش

وجوه نقد	۶۰۰،۰۰۰	وجوه نقد	۶۰۰،۰۰۰

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

فرض کنید یک شرکت تولید کننده اتومبیل دریک دوره مالیاتی برای تولید محصول خود کالاها و خدماتی را طی فاکتور به شرح زیر از خارج از کشور خریداری می نماید .(نرخ مالیات بر ارزش افزوده ۵/۱٪ و نرخ عوارض ۵/۱٪ می باشد)

واردات بخشی از نهاده های تولیدی

اسناد و مدارک گمرکی							(مبالغ به میلیون ریال)
مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی							
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	واردات قطعات به ارزش گمرکی	—	۱۰.۰۰۰	۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۰.۳۰۰
جمع کل			۱۰.۰۰۰	۰	۱۵۰۰	۱۵۰۰	۱۰.۳۰۰
مهر گمرک							

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

خرید بخشی از نهاده‌های تولیدی

صورتحساب خرید (مبالغ به میلیون ریال)							
مشخصات فروشنده : نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....				مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی			
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	تزئینات داخلی خودرو	–	۵.۰۰۰	۰	۷۵	۷۵	۵.۱۵۰
جمع کل			۵.۰۰۰	۰	۷۵	۷۵	۵.۱۵۰
مهر و امضاء فروشنده			مهر و امضاء خریدار				

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

خرید بخشی از نهاده‌های تولیدی

صورتحساب خرید (مبالغ به میلیون ریال)							
مشخصات فروشنده: نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....				مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی			
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	خدمات مونتاژ	—	۲،۰۰۰	۰	۳۰	۳۰	۲،۰۶۰
جمع کل			۲،۰۰۰	۰	۳۰	۳۰	۲،۰۶۰
مهر و امضاء فروشنده				مهر و امضاء خریدار			

دفاتر شرکت تولیدکننده خودرو
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب موجودی کالا و مواد	۱۷.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۱۷.۵۱۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت خرید تزئینات داخلی خودرو، خدمات مونتاژ و واردات قطعه به‌طور نقد/نسیه طی فاکتور خرید شماره		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

فروش محصولات تولیدی

این شرکت طی دوره مالیاتی ۵۰ دستگاه خودرو به قیمت هر دستگاه ۴۰۰ میلیون ریال را طی فاکتور زیر به فروش رسانده است.

صورتحساب فروش

(مبالغ به میلیون ریال)

مشخصات فروشنده: نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....							مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی .....
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	خودروی سواری	۵۰	۲۰،۰۰۰	–	۳۰۰	۳۰۰	۲۰۶۰۰
جمع کل			۲۰،۰۰۰	–	۳۰۰	۳۰۰	۲۰۶۰۰
مهر و امضاء فروشنده			مهر و امضاء خریدار				

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/بدهکاران	۲۰،۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰	
حساب فروش		۲۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰
حساب عوارض فروش		۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰
بابت فروش ۵۰ دستگاه خودروی سواری به‌طور نقد/ نسیه طی فاکتور شماره		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

	وجوه نقد/ بدهکاران ۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

	وجوه نقد/ بدهکاران ۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

این شرکت در پایان دوره مالیاتی ظرف مهلت مقرر، اظهارنامه را به صورت زیر تهیه و تسلیم سازمان امور مالیاتی می نماید.

اظهارنامه (مبالغ به میلیون ریال)			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۳۰۰	۳۰۰	۶۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	۲۵۵	۲۵۵	۵۱۰
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۴۵	۴۵	۹۰
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه
ثبت اظهارنامه

شرح	بدهکار	بستانکار

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	عوارض فروش	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید و نقد	۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و نقد	۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

صادرات کلیه محصولات تولید شده

اگر این شرکت طی دوره مالیاتی ۵۰ دستگاه خودرو با قیمت هر دستگاه ۴۰۰ میلیون ریال را طی فاکتور زیر صادر کند

صورتحساب فروش(صادرات)

(مبالغ به میلیون ریال)

مشخصات فروشنده: نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....							مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی .....
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	خودروی سواری	۵۰	۲۰،۰۰۰	–	۰	۰	۲۰،۰۰۰
جمع کل			۲۰،۰۰۰	–	۰	۰	۲۰،۰۰۰
مهر و امضاء فروشنده					مهر و امضاء خریدار		

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

این شرکت در پایان دوره مالیاتی و ظرف مهلت مقرر، اظهارنامه را به صورت زیر تهیه و تسلیم سازمان امور مالیاتی می نماید

اظهارنامه

(مبالغ به میلیون ریال)

	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	-	-	-
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	۲۵۵	۲۵۵	۵۱۰-
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	(۲۵۵)	(۲۵۵)	(۵۱۰)
قابل احتساب به عنوان پیش پرداخت(اعتبار)یا قابل استرداد			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۲۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت صدور ۵۰ دستگاه خودرو به کشور ..... طی سفارش شماره		
حساب بدهکاران(وزارت امور اقتصادی و دارایی)	۵۱۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰
بابت درخواست استرداد مالیات و عوارض ازسازمان امور مالیاتی کشور		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	بدهکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	بدهکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

فروش بخشی از محصولات تولید شده

فرض شود که شرکت تولید کننده اتومبیل ، از ۵۰ دستگاه خودروی تولیدی در یک دوره مالیاتی ، تنها تعداد ۲۰ دستگاه خودرو را طی فاکتور زیر بفروشد

صورتحساب فروش

(مبالغ به میلیون ریال)

مشخصات فروشنده: نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....							مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی .....
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	خودروی سواری	۲۰	۸.۰۰۰	–	۱۲۰	۱۲۰	۸.۲۴۰
جمع کل			۸.۰۰۰	–	۱۲۰	۱۲۰	۸.۲۴۰
مهر و امضاء فروشنده				مهر و امضاءخریدار			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۸.۲۴۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۸.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده		۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت فروش ۲۰ دستگاه خودروی سواری به‌طور نقد/ نسیه طی فاکتور شماره		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/بدهکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/بدهکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

۷- واردات، صادرات وفروش بخشی از محصولات

با توجه به مالیات‌های پرداختی به هنگام خرید، و مالیات‌های دریافتی به هنگام فروش ۴۰ دستگاه از ۵۰ دستگاه تولیدی، اظهارنامه مالیاتی شرکت به شرح زیر خواهد بود.

اظهارنامه

(مبالغ به میلیون ریال)

	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۱۲۰	۱۲۰	۲۴۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(۲۵۵)	(۲۵۵)	(۵۱۰)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	(۱۳۵)	(۱۳۵)	(۲۷۰)
قابل احتساب به عنوان پیش پرداخت(اعتبار)یا قابل استرداد			

دفتر روزنامه

الف– پیش‌پرداخت مالیاتی(VAT Credit)

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت انتقال مالیات و عوارض خرید به حساب‌های مالیات و عوارض فروش		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰		مالیات بر ارزش افزوده فروش	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰
	۱۳۵.۰۰۰.۰۰۰			

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰		عوارض فروش	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰
	۱۳۵.۰۰۰.۰۰۰			

دفتر روزنامه

ب- درخواست استرداد

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب بدهکاران- وزارت امور اقتصادی و دارایی	۲۷۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰
بابت درخواست استرداد مالیات‌ها و عوارض خرید		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	بدهکاران و مالیات بر ارزش افزوده فروش	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰	بدهکاران و عوارض فروش	۲۵۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/ بدهکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/ بدهکاران	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰

۸- موسسه با چند محل فعالیت

فرض می کنیم یک موسسه تولیدی دارای دو کارگاه در تبریز و اصفهان و دفتر مرکـــزی در تهران می‌باشد. در یک دوره مالیاتی این موسسه فعالیتهای زیر را داشته است :

(مبالغ به میلیون ریال)

	دفتر مرکزی	کارگاه تبریز	کارگاه اصفهان	جمع
هزینه ها				
پرداخت حقوق	۱۰۰	۸۰	۲۰	۲۰۰
هزینه آب و برق (مشمول)	۲.۰۰۰	۵۰۰	۳۰۰	۲.۸۰۰
فروش	۵.۰۰۰	–	–	۵.۰۰۰
فروش				

دفاتر موسسه با چند محل فعالیت
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب هزینه حقوق	۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب هزینه آب و برق	۲.۸۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۳.۰۸۴.۰۰۰.۰۰۰
بابت هزینه‌های حقوق و آب و برق		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران: تهران	۳۰.۰۰۰.۰۰۰
تبریز	۷.۵۰۰.۰۰۰
اصفهان	۴.۵۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران: تهران	۳۰.۰۰۰.۰۰۰
تبریز	۷.۵۰۰.۰۰۰
اصفهان	۴.۵۰۰.۰۰۰

۸- موسسه با چند محل فعالیت

صورتحساب فروش به ترتیب زیر خواهد بود :

صورتحساب فروش (مبالغ به میلیون ریال)							
مشخصات فروشنده : نام فروشنده ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی.....				مشخصات خریدار: نام خریدار ..... شماره اقتصادی ..... شماره ثبت /ملی			
ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف، مالیات و عوارض
۱	کالای...	—	۵.۰۰۰	—	۷۵	۷۵	۵.۱۵۰
جمع کل			۵.۰۰۰	—	۷۵	۷۵	۵.۱۵۰
مهر و امضاء فروشنده				مهر و امضاء خریدار			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۵.۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۷۵.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۷۵.۰۰۰.۰۰۰
بابت فروش کالا به‌طور نقد/ نسیه		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران: تهران	۳۰.۰۰۰.۰۰۰		
تبریز	۷.۵۰۰.۰۰۰		
اصفهان	۴.۵۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران: تهران	۳۰.۰۰۰.۰۰۰		
تبریز	۷.۵۰۰.۰۰۰		
اصفهان	۴.۵۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/بدهکاران	۷۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/بدهکاران	۷۵.۰۰۰.۰۰۰

۸- موسسه با چند محل فعالیت

اظهارنامه دفتر مرکزی در پایان دوره مالیاتی به شرح زیر خواهد بود.

اظهارنامه
دفتر مرکزی :

(مبالغ به میلیون ریال)

	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۷۵	۷۵	۱۵۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	۳۰	۳۰	۶۰
مازاد (کسبود) مالیات خرید و فروش	٤۵	٤۵	۹۰
قابل پرداخت			

۸- موسسه با چند محل فعالیت

اظهارنامه کارگاه تبریز در پایان دوره مالیاتی به شرح زیر خواهد بود.

اظهارنامه
کارگاه تبریز:

(مبالغ به میلیون ریال)

	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	–	–	–
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(۵/۷)	(۵/۷)	(۱۵)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	(۵/۷)	(۵/۷)	(۱۵)
قابل احتساب به عنوان پیش پرداخت(اعتبار) یا قابل استرداد			

۸- موسسه با چند محل فعالیت

اظهارنامه کارگاه اصفهان در پایان دوره مالیاتی به شرح زیر خواهد بود.

اظهارنامه کارگاه اصفهان: (مبالغ به میلیون ریال)			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	–	–	–
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(۵/٤)	(۵/٤)	(۹)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	(۵/٤)	(۵/٤)	(۹)
قابل احتساب به عنوان پیش پرداخت(اعتبار)یا قابل استرداد			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۷۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۷۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۴۲.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۳۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب وجوه نقد		۷۸.۰۰۰.۰۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات و عوارض فروش به سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره ــــــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۴۲.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۴۲.۰۰۰.۰۰۰	عوارض فروش	۳۰.۰۰۰.۰۰۰
	۱۲.۰۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیاتبر ارزش‌افزوده‌خرید و وجوه‌نقد	۷۵.۰۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۷۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و وجوه نقد	۷۵.۰۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران	۷۵.۰۰۰.۰۰۰

۹- شعب :

فرض می شود شرکت بازرگانی الف که به خرید و فروش کالاهای مشمول مالیات بر ارزش افزوده و عوارض می‌پردازد، دارای یک شعبه مرکزی و دو شعبه در شهرهای مختلف(اصفهان و خوی) است. دفتر مرکزی، کالاها را خریداری و به شعب ارسال می‌کند و فروش در شعب انجام می‌شود. حساب‌ها در دفتر مرکزی به‌طور متمرکز نگهداری می‌شود.

۹- شعب :

معاملات و فعالیت های مالی شرکت بازرگانی الف در طول یک دوره مالیاتی به شرح زیر بوده است.

دفتر مرکزی۱۰۰ واحد کالا را به مبلغ ۱۰ میلیارد ریال خریداری و به تناسب بین شعب توزیع می کند.

فروش (بدون احتساب مالیات و عوارض) و هزینه های شعب به شرح زیر بوده است:

فعالیت	شعبه مرکزی	شعبه اصفهان	شعبه خوی
فروش	۳۰۰،۰۰۰،۰۰۰	۲۵۰،۰۰۰،۰۰۰	۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰
هزینه های اداری و فروش (مشمول)	۳۰،۰۰۰،۰۰۰	۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰	——
هزیه های اداری و فروش (غیر مشمول)	۳۵۰،۰۰۰،۰۰۰	——	۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب هزینه‌های اداری و فروش	۶۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۴۵۰۰۰۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۴۵۰۰۰۰۰۰	
حساب وجوه نقد		۶۵۹.۰۰۰.۰۰۰
بابت ثبت هزینه‌های اداری و فروش شعبه مرکزی		
حساب هزینه‌های اداری و فروش	۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۱۵۰۰۰۰۰۰۰	
حساب وجوه نقد		۱.۰۳۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت هزینه‌های اداری و فروش شعبه اصفهان		
حساب هزینه‌های اداری و فروش	۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد		۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت هزینه‌های اداری و فروش شعبه خوی		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/بستانکاران:دفترمرکزی	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰
وجوه نقد– دفتر مرکزی	۴.۵۰۰.۰۰۰
وجوه نقد– شعبه اصفهان	۱۵.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/بستانکاران:دفترمرکزی	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰
وجوه نقد– دفتر مرکزی	۴.۵۰۰.۰۰۰
وجوه نقد– شعبه اصفهان	۱۵.۰۰۰.۰۰۰

۹- شعب :

صورتحساب کالاهای خریداری شده به ترتیب زیر خواهد بود :

صورتحساب خرید

(مبالغ به میلیون ریال)

مشخصات فروشنده :
نام فروشنده .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی.....

مشخصات خریدار:
نام خریدار .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی .....

ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	کالای A	۱۰۰	۱۰.۰۰۰	----	۱۵۰	۱۵۰	۱۰.۳۰۰
جمع کل			۱۰.۰۰۰	----	۱۵۰	۱۵۰	۱۰.۳۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاءخریدار

دفاتر شرکت بازرگانی الف
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب موجودی کالا	۱۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/بستانکاران		۱۰.۳۰۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت خرید ۱۰۰ واحد کالا به طور نقد/ نسیه طی فاکتور شماره		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/بستانکاران:دفتر مرکزی	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/بستانکاران:دفتر مرکزی	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	

۹- شعب :

صورتحساب های فروش دفتر مرکزی و شعب به شرح زیر بوده است:

صورتحساب فروش
(مبالغ به میلیون ریال)

ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
دفتر مرکزی							
۱	کالای...	–	۳۰۰۰	–	۴۵	۴۵	۳۰۹۰
شعبه اصفهان							
۱	کالای...	–	۲۵۰۰	–	۵/۳۷	۵/۳۷	۲۵۷۵
شعبه خوی							
۱	کالای...	–	۴۰۰۰	–	۶۰	۶۰	۴۱۲۰

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۳.۰۹۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۳.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۴۵.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۴۵.۰۰۰.۰۰۰
بابت فروش نقدی/ نسیه دفتر مرکزی		
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۲.۵۷۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۲.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۳۷.۵۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۳۷.۵۰۰.۰۰۰
بابت فروش نقدی/ نسیه شعبه اصفهان		
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۴.۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۶۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۶۰.۰۰۰.۰۰۰
بابت فروش نقدی/ نسیه شعبه خوی		

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰
بابت انتقال مالیات و عوارض فروش به مالیات و عوارض خرید		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/بستانکاران:دفترمرکزی	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰
وجوه نقد– دفتر مرکزی	۴.۵۰۰.۰۰۰		
وجوه نقد– شعبه اصفهان	۱۵.۰۰۰.۰۰۰		
	۱۷.۰۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/بستانکاران:دفترمرکزی	۱۵۰.۰۰۰.۰۰۰	عوارض فروش	۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰
وجوه نقد– دفتر مرکزی	۴.۵۰۰.۰۰۰		
وجوه نقد– شعبه اصفهان	۱۵.۰۰۰.۰۰۰		
	۱۷.۰۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید	۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران–دفترمرکزی	۴۵.۰۰۰.۰۰۰
		وجوه نقد/بدهکاران–شعبه‌اصفهان	۳۷.۵۰۰.۰۰۰
		وجوه نقد/بدهکاران–شعبه‌خوی	۶۰.۰۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید	۱۴۲.۵۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/بدهکاران–دفترمرکزی	۴۵.۰۰۰.۰۰۰
		وجوه نقد/بدهکاران–شعبه‌اصفهان	۳۷.۵۰۰.۰۰۰
		وجوه نقد/بدهکاران–شعبه‌خوی	۶۰.۰۰۰.۰۰۰

۱۰- عملیات پیمانکاری

فرض می‌شود بین شرکت تجاری الفبا و شرکت پیمانکاری گاما که هر دو از مؤدیان ثبت نام شده مالیات بر ارزش افزوده هستند قراردادی به مبلغ یک میلیارد ریال منعقد شده باشد و عملیات زیر در اولین دوره مالیاتی انجام شده باشد.

۱۰- عملیات پیمانکاری

عملیات انجام شده توسط شرکت پیمانکاری گاما در اولین دوره مالیاتی

۱- دریافت پیش پرداخت از شرکت تجاری الفبا به مبلغ ۱۰۰ میلیون ریال

۲- شرکت پیمانکاری گاما درطول دوره مالیاتی پرداختهای زیر را انجام داده است

(مبالغ به ریال)

شـــــــرح	مبلغ	مالیات	عوارض
حقوق و دستمزد	۳۰.۰۰۰.۰۰۰	-	-
خرید مواد و مصالح از فروشنده ثبت نام شده	٤.۰۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰
مواد و مصالح از فروشنده ثبت نام نشده	۱۰.۰۰۰.۰۰۰	-	-
هزینه های آب و برق	۵.۰۰۰.۰۰۰	۷۵.۰۰۰	۷۵.۰۰۰
جمع	۸۵.۰۰۰.۰۰۰	۶۷۵.۰۰۰	۶۷۵.۰۰۰

دفاتر شرکت پیمانکاری
دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد	۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰	
حساب پیش‌دریافت‌ها		۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰
چون خرید یا فروشی انجام نشده است، این معامله مشمول مالیات بر ارزش افزوده و عوارض نمی شود .		

دفتر کل

حساب پیش‌دریافت‌ها

وجوه نقد	۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب پیمان در دست اجرا	۸۵.۰۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید	۶۷۵.۰۰۰	
حساب عوارض خرید	۶۷۵.۰۰۰	
حساب وجوه نقد/ بستانکاران		۸۶.۳۵۰.۰۰۰
بابت پرداخت هزینه‌های حقوق و آب و برق و خرید مواد و مصالح به‌طور نقد/ نسیه		

دفتر کل

حساب پیمان در دست اجرا

وجوه نقد/پیمانکاران-حقوق	۳۰.۰۰۰.۰۰۰	
مواد و مصالح	۵۰.۰۰۰.۰۰۰	
آب و برق	۵.۰۰۰.۰۰۰	

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/پیمانکاران	۶۷۵.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/پیمانکاران	۶۷۵.۰۰۰	

۱۰- عملیات پیمانکاری

۳- شرکت پیمانکاری در اواخر دوره صورت وضعیت شماره ۱ را به مبلغ ۱۲۰ میلیون ریال تهیه و برای کارفرما ارسال می کند و شرکت کارفرما صورت وضعیت مزبور را تأیید می کند.

(مبالغ به ریال)

صورت وضعیت	
شـــــــرح	مبلغ
مبلغ صورت وضعیت	۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰
مالیات بر ارزش افزوده	۱.۸۰۰.۰۰۰
عوارض	۱.۸۰۰.۰۰۰
جمع	۱۲۳.۶۰۰.۰۰۰

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب بدهکاران- شرکت تجاری الفبا	۸۷.۶۰۰.۰۰۰	
حساب پیش‌دریافت‌ها	۱۲.۰۰۰.۰۰۰	
حساب سپرده حسن انجام کار	۱۲.۰۰۰.۰۰۰	
حساب پیش‌پرداخت مالیات(تکلیفی پیمان)	۶.۰۰۰.۰۰۰	
حساب پیمان در دست اجرا(بیمه)	۶.۰۰۰.۰۰۰	
حساب درآمد پیمان		۱۲۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۱.۸۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۱.۸۰۰.۰۰۰
بابت ثبت صورتحساب تأیید شده شماره ۱		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۶۷۵.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۶۷۵.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		بدهکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		بدهکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰

۱۰- عملیات پیمانکاری

اظهارنامه این دوره مالیاتی شرکت پیمانکاری گاما به شرح زیر خواهد بود.

اظهارنامه (مبالغ به ریال)			
	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۱.۸۰۰.۰۰۰	۱.۸۰۰.۰۰۰	۳.۶۰۰.۰۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(۶۷۵.۰۰۰)	(۶۷۵.۰۰۰)	(۱.۳۵۰.۰۰۰)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۱.۱۲۵.۰۰۰	۱.۱۲۵.۰۰۰	۲.۲۵۰.۰۰۰
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۱.۸۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۱.۸۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۶۷۵.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۶۷۵.۰۰۰
حساب وجوه نقد		۲.۲۵۰.۰۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات بر ارزش افزوده و عوارض به سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره ـــــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۶۷۵.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۶۷۵.۰۰۰

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۶۷۵.۰۰۰	عوارض فروش	۶۷۵.۰۰۰

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید و نقد	۱.۸۰۰.۰۰۰	بدهکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و نقد	۱.۸۰۰.۰۰۰	بدهکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰

۱۰- عملیات پیمانکاری

عملیات انجام شده توسط شرکت تجاری الفبا (کارفرما) در اولین دوره مالیاتی

۱- پرداخت پیش پرداخت به پیمانکار به مبلغ ۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال

۲- خرید کالاهای مشمول به مبلغ ۸۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال طبق فاکتور زیر:

صورتحساب خرید

مشخصات فروشنده:
نام فروشنده .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی.....

مشخصات خریدار:
نام خریدار .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی .....

ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	خرید		۸۰.۰۰۰.۰۰۰	–	۱.۲۰۰.۰۰۰	۱.۲۰۰.۰۰۰	۸۲.۴۰۰.۰۰۰
	جمع کل		۸۰.۰۰۰.۰۰۰	–	۱.۲۰۰.۰۰۰	۱.۲۰۰.۰۰۰	۸۲.۴۰۰.۰۰۰

مهر و امضاء فروشنده — مهر و امضاء خریدار

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/بستانکاران	۱.۲۰۰.۰۰۰	
بستانکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰	

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/بستانکاران	۱.۲۰۰.۰۰۰	
بستانکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰	

۱۰- عملیات پیمانکاری

۴- فروش کالا به مبلغ ۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال طبق صورتحساب زیر:

صورتحساب فروش

مشخصات فروشنده:
نام فروشنده .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی.....

مشخصات خریدار:
نام خریدار .....
شماره اقتصادی .....
شماره ثبت /ملی .....

ردیف	شرح کالا	تعداد/ مقدار	مبلغ	تخفیف	مالیات	عوارض	جمع مبلغ پس از تخفیف مالیات و عوارض
۱	فروش		۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰	–	۳.۳۰۰.۰۰۰	۳.۳۰۰.۰۰۰	۲۲۶.۶۰۰.۰۰۰
	جمع کل		۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰	–	۳.۳۰۰.۰۰۰	۳.۳۰۰.۰۰۰	۲۲۶.۶۰۰.۰۰۰

مهر و امضاء فروشنده **مهر و امضاء خریدار**

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب وجوه نقد/ بدهکاران	۲۲۶.۶۰۰.۰۰۰	
حساب فروش		۲۲۰.۰۰۰.۰۰۰
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش		۳.۳۰۰.۰۰۰
حساب عوارض فروش		۳.۳۰۰.۰۰۰
بابت فروش نقدی/ نسیه کالای مشمول		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/بستانکاران	۱.۲۰۰.۰۰۰		
بستانکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/بستانکاران	۱.۲۰۰.۰۰۰		
بستانکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۳.۳۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

		وجوه نقد/ بدهکاران	۳.۳۰۰.۰۰۰

۱۰- عملیات پیمانکاری

شرکت الفبا (کارفرما) مابه التفاوت مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید و فروش را به شرح زیر به سازمان امور مالیاتی می پردازد.

اظهارنامه
(مبالغ به ریال)

	مالیات	عوارض	جمع مالیات و عوارض
مالیات بر ارزش افزوده و عوارض فروش	۳.۳۰۰.۰۰۰	۳.۳۰۰.۰۰۰	۶.۶۰۰.۰۰۰
کسر می‌شود: مالیات بر ارزش افزوده و عوارض خرید	(۳.۰۰۰.۰۰۰)	(۳.۰۰۰.۰۰۰)	(۶.۰۰۰.۰۰۰)
مازاد (کمبود) مالیات خرید و فروش	۳۰۰.۰۰۰	۳۰۰.۰۰۰	۶۰۰.۰۰۰
قابل پرداخت			

دفتر روزنامه

شرح	بدهکار	بستانکار
حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش	۳.۳۰۰.۰۰۰	
حساب عوارض فروش	۳.۳۰۰.۰۰۰	
حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید		۳.۰۰۰.۰۰۰
حساب عوارض خرید		۳.۰۰۰.۰۰۰
حساب وجوه نقد		۶۰۰.۰۰۰
بابت پرداخت مازاد مالیات بر ارزش افزوده و عوارض به		
سازمان امور مالیاتی کشور طی چک‌های شماره ـــــــ		

دفتر کل

حساب مالیات بر ارزش افزوده خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱.۲۰۰.۰۰۰	مالیات بر ارزش افزوده فروش	۳.۰۰۰.۰۰۰
بستانکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰		

حساب عوارض خرید

وجوه نقد/ بستانکاران	۱.۲۰۰.۰۰۰	عوارض فروش	۳.۰۰۰.۰۰۰
بستانکاران	۱.۸۰۰.۰۰۰		

حساب مالیات بر ارزش افزوده فروش

مالیات بر ارزش افزوده خرید و نقد	۳.۳۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/ بدهکاران	۳.۳۰۰.۰۰۰

حساب عوارض فروش

عوارض خرید و نقد	۳.۳۰۰.۰۰۰	وجوه نقد/ بدهکاران	۳.۳۰۰.۰۰۰

به پایان آمد این دفتر

حکایت همچنان باقیست